

Зінченко Ліна Володимирівна
orcid.org/0000-0001-7927-3535

м. Харків, Україна

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ПРОФЕСІЙНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА ЛІДЕРСЬКА ЯКІСТЬ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

У процесі суспільного буття, фізична культура стала невід'ємною його частиною. Фізична культура і спорт є важливим аспектом суспільного життя, а саме в освіті, вихованні, охороні здоров'я, військовій справі, професійно-прикладній підготовці та в інших соціальних сферах. Саме тому в галузі фізичної культури і спорту вкрай необхідні компетентні, професійно відповідальні тренери у різних видах спорту.

Професійна відповідальність – це якість розвинутої особистості яка дозволяє усвідомити суть та значення діяльності, розуміння і компетентне виконання своїх професійних обов'язків, готовність відповісти за результат своїх дій і прийнятих рішень.

У Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», на кафедрі фізичного виховання, яка є центром підготовки фахівців з фізичної культури, проходять навчання майбутні тренери, лідери у сфері спорту. На спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» була розроблена, відповідно до стандартів, освітньо-професійна програма для здобувачів вищої освіти в якій представлені

компетенції та інші сучасні вимоги до майбутніх фахівців у сфері фізичної культури і спорту. В освітньо-професійній програмі прописані навчальні дисципліни на яких формуються і розвиваються професійно необхідні якості фахівця, серед цих якостей виділяється професійна відповідальність як фундаментальна лідерська якість майбутніх тренерів фізичної культури і спорту.

На кафедрі фізичного виховання НТУ «ХПІ» випускається навчальні посібники, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації, наукові статті за темами професійної відповідальності та лідерства у спорті такими науковцями, як Т. Арабаджи, А. Тіняков, Н. Борейко, А.Рочняк, І. Поляков, О. Пономарьов, О. Юшко та інші.

Професійну підготовку майбутніх тренерів з фізичної культури і спорту здійснюють заклади вищої освіти. Тому перед їх підготовкою постають як суто спортивні, так і загальноосвітні цілі й завдання. Йдеться про навчання студентів, їхнє виховання, соціалізацію та особистісний розвиток. Метою кожного з цих завдань у їх системній цілісності постає формування високої професійної і соціальної компетентності майбутнього тренера як фахівця, розвиток в ньому почуття власної відповідальності, моральнісних принципів і переконань, активної громадянської позиції, естетичних смаків та ідеалів, гуманістичних життєвих цілей і цінностей.

Професійно відповідальних, компетентних лідерів-тренерів випускає у світ кафедра фізичного виховання Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Список літератури:

1. Пономарьов О. С. Професійна відповідальність у спортивній педагогіці : навч. посіб. / О. С. Пономарьов, Л.

В. Зінченко. – Харків: НТУ «ХПІ». Видавець О. А. Мірошніченко, 2019. – 200 с.

2. Романовський О. Г. Парадоксальна природа харизматичного лідерства / Олександр Романовський, Олександр Пономарьов // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2017. – № 3. – С. 5–16.

3. Тіняков А. О. Психолого-педагогічний потенціал фізичної культури і спорту у вихованні навичок лідерства студентів вищих навчальних закладів / А.О. Тіняков // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2016. – №3. – С. 100–114.

*Плужнікова Юлія Юріївна
м. Харків, Україна*

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*
**РОЗВИТОК ДИСЦИПЛІНИ ЯК ЛІДЕРСЬКОЇ
ОЗНАКИ ЗАСОБАМИ АЕРОБІКИ**

Важливою умовою для здійснення успішної діяльності лідера є його здатність управління дисциплінарними відносинами в середині групи. Та спочатку необхідно сформувати його особисту дисципліну.

Єдиного загальновизнаного поняття дисципліни в науці немає. Проте головним в існуючих визначеннях є встановлення таких взаємодій між людьми, що забезпечує організованість і порядок у суспільстві, визначає поведінку людей відповідно до норм права і моралі, що склались у суспільстві чи організації. Поведінка, в свою чергу, визначається сукупністю дій та вчинків особистості, способом її життя.